

POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Księżak (przewodniczący)

SSN Adam Redzik

SSN Mirosław Sadowski (sprawozdawca)

w sprawie z protestu W. Ł.

przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego zarządzanego na dzień 15 października 2023 r.,

przy udziale:

1) Prokuratora Generalnego,

2) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 22 listopada 2023 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W. Ł. 24 października 2023 r. w Wydziale konsularnym Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w W. osobiście wniósł protest przeciwko ważności referendum, zarzucając Przewodniczącej Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] w W. prowadzenie agitacji wyborczej polegające na pytaniu wyborców, czy chcą trzy karty wyborcze. Wnoszący protest nie sformułował żadnych wniosków, nie przedstawił żadnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń, nie załączył także pełnomocnictwa do doręczeń.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (tekst jedn. Dz.U. 2020, poz. 851 ze zm.; dalej: „u.r.o.”) protest przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego wnosi się do Sądu Najwyższego na piśmie w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyniku referendum przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Stosownie przy tym do treści art. 242 § 1 Ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2022, poz. 1277 ze zm.; dalej: „k.wyb.”) w zw. z art. 34 ust. 2 u.r.o., Sąd Najwyższy rozpatruje protest przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego w składzie 3 sędziów w postępowaniu nieprocesowym i wydaje, w formie postanowienia, opinię w sprawie protestu. Jednocześnie, w myśl art. 243 § 1 k.wyb. w zw. z art. 34 ust. 2 u.r.o., Sąd Najwyższy powinien pozostawić bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków formalnych.

Zgodnie z treścią art. 241 § 2 k.wyb. w odniesieniu do wyborcy przebywającego za granicą lub na polskim statku morskim wymogi wymienione w § 1 uważa się za spełnione, jeżeli protest został złożony odpowiednio właściwemu terytorialnie konsulowi lub kapitanowi statku. Wyborca obowiązany jest dołączyć do protestu zawiadomienie o ustanowieniu swojego pełnomocnika zamieszkałego w kraju lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałego w kraju, pod rygorem pozostawienia protestu bez biegu.

Wniesiony w niniejszej sprawie protest referendalny nie spełnia warunków formalnych, albowiem wnoszący protest nie wskazał pełnomocnika do doręczeń w kraju. Powyższe oznacza, że jest on obarczony brakiem formalnym uniemożliwiającym nadanie mu biegu, a zarazem niepodlegającym konwalidacji. Skutkuje to koniecznością pozostawienia protestu bez dalszego biegu.

Podkreślenia jednocześnie wymaga, że brak jest podstaw do wezwania skarżącej do usunięcia wskazanego wyżej braku formalnego protestu poprzez jego podpisanie. W uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego

z 25 października 2023 r., I NZZP 8/23 – której nadano moc zasady prawnej – przesądza bowiem, że w postępowaniu zainicjowanym protestem przeciwko ważności referendum nie mają zastosowania przepisy art. 130 § 1-2 oraz art. 130^{1a} § 1-3 k.p.c., regulujące postępowanie naprawcze w sytuacji, kiedy pismo procesowe nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych.

Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 241 k.wyb. Niedopuszczalne jest przywrócenie terminu do wniesienia protestu (art. 243 § 1 k.wyb.). Protest niespełniający warunków z art. 241 k.wyb., to protest wniesiony po upływie terminu wskazanego w art. 241 § 1 k.wyb., co ma miejsce w niniejszej sprawie.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, działając na podstawie art. 241 § 2 k.wyb. i art. 243 § 1 *in principio* k.wyb. w zw. z art. 34 ust. 2 u.r.o., postanowił jak w sentencji.

[SOP]

[ms]